

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. IV. Infinitum Categorematicum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

§. IV.

Infinitum Categorematicum.

Dari infinitum Categorematicum increatum hic extra controversiam est; cum & hoc Fides doceat, & ratio naturalis evincat, uti videbimus, ubi de Auctore Mundi. Præterea non dari defacto infinitum categorematicum creatum reale, facile ab Auctoribus conceditur; cum nulla creatura visibilis appareat in aliquo genere infinita: invisibiles verò, uti sunt Angeli, etiam non sint numero infiniti; cum Lucifer tertiam eorum partem secum traxerit, & Scriptura dicat universè, quòd DEUS omnia fecerit in numero, pondere & mensura. Rursus indubitatum quoque est, nullam creaturam posse esse simpliciter in omni genere infinitam secundum essentiam; quidquid enim est à Deo distinctum, illud contingens est, & subiectum defectioni. Dubitatur ergo, utrum saltem creatura possit esse in aliquo genere infinita contingenter, v. g. in numero, extensione, intensione, duratione, aut aliqua perfectione alia? qua in re Auctores in utramque partem distractos video, difficultatem eò magis implicant, quò magis illam explanare conantur, ita ut hic locum habere possit illud Philosophi; *Id unum scimus, quod nescimus*. Ego breviter afferam præcipuas utriusque partis rationes.

Rationes contra Infinitum.

1. Si esset possibile infinitum categorematicum, v. g. in numero hominum infinito, tunc vel dicendum esset, numerum oculorum non esse majorem numero hominum, vel unum infinitum esse majus altero: utrumque est supra hominis caput; quis enim audeat dicere, non plures esse oculos, quàm homines? quòd autem unum infinitum sit altero majus, etiam videtur incomprehensibile, ut patet ex proprietate 8. ergo tale infinitum videtur chymericum. 2. Infinitum, si daretur, posset crescere & decrescere; si enim posita Angelorum multitudine infinita, Deus ex illis destrueret millionem, quis audeat dicere tot esse, quot priùs? quòd autem infinitum augeri possit, vel minui, repugnare videtur ex prop. 9. 3. Si possibile est infinitum compositum, tunc falsum erit hoc principium: *Totum est majus sua parte*, quia pars esset æqualis toti; nam in dicto exemplo multitudo remanens post detractionem se habet ad præexistentem, ut pars ad totum, & tamen hæc multitudo non potest dici minor toto priore, cum sit etiam infinita; infinito autem non datur majus. 4. Posset infinitum exhaustiri: sit enim numerus hominum infinitus, quorum quilibet habeat annulum, quem in terram projiciat; inde dabitur cumulus annulorum infinitus. Jam verò vel quilibet homo poterit colligere binos annulos, vel non? Primum nemo capiet: alterum dici non potest, quia per acceptionem binarii exhaustiretur infinitum, atque adeò in tali cumulo infinito non essent infiniti binarii, quod repugnat ex prop. 4.

5. Cum dictæ rationes pugnent contra qualecunque infinitum compositum, ostenditur similiter, mundum non potuisse esse ab æterno per durationes & generationes successivas: sic enim jam positus esset extra causas numerus infinitus; imò cum animæ rationales sint immortales, jam nunc existerent infinitæ. Multò minùs videtur mundus existere potuisse ab æterno per durationem

indivisibilem; hoc enim ipso per æternitatem destrui non posset, quo certè nimum limitaretur Dei dominium. Unde S. Ambr. lib. 1. Hex. cap. 3. ait, *Esse inconveniens putare, creaturam posse esse coeternam suo Creatori.* Idem dicendum de aliis perfectionibus; creatura enim immensa, aut infinitè sapiens aut &c. esset quodammodo similis Altissimo, infinitè æstimabilis & amabilis &c. quæ omnia videntur ex terminis absurda.

Rationes pro Infinito.

Præcipua est illa, quæ petitur ab infinito objectivo in mente Dei, & sic proponitur: omnes creaturæ possibiles existunt simul ac per eandem cognitionem in mente Dei, qui distinctissimè & clarissimè cognoscit singulas, nullà penitus exceptâ: ergo sicut juxta omnes daretur infinitum categorematicum verè & à parte rei, si omnes omnino creaturæ possibiles realiter simul existerent; ita dabitur defacto infinitum categorematicum objectivum, seu intellectuale in mente Dei, cum simul omnes creaturæ possibiles in cognitione Divina existant objectivè. Quod si concedatur, ruent potissima contrariæ partis fundamenta; cum retorqueri possint in hoc infinito objectivo, ubi etiam quaritur, an numerus oculorum foret major numero hominum, an ablata parte adhuc remaneat æquale &c.

Altera ratio sic proponitur: DEUS potest operari, ubi est, & quando est; sed hoc instanti est ubique: ergo hoc instanti potest ubique operari; atqui operando hoc instanti ubique, produceret infinitum categorematicum: ergo. Hoc argumentum etiam suo modo locum habet in æternitate, sicut in immensitate; nam Deus per totam æternitatem fuit omnipotens: ergo potuit aliquid producere: & si sol fuisset ab æterno, lucem ab æterno produxisset. Si dices, solem esse causam necessariam, Deum liberam: at per hoc non evincis, creaturam non potuisse esse ab æterno, sed tantum non esse necessariò, nam libertas non tollit potentiam; vel si disparitas bona est, ostende exercitium libertatis cum æternitate componi non posse; quod non facies, cum defacto volitio mundi fuerit liberrima, & tamen ab æterno. Deinde si Deus non potuit aliquid producere, nisi in tempore, tunc necessariò per æternitatem integram fuit impotens agere, uti impotens esset agere in immensitate, si non posset ubique aliquid producere, quæ omnia videntur æquè incomprehensibilia, ac ipsum infinitum, si actu daretur.

His & similibus argumentis asseritur vel negatur possibilitas infiniti; sed in hac materia facilius est, difficultates proponere, quàm solvere; quod tamen faciant necesse est, qui alterutrum propugnant & amplectuntur: quo successu, aliorum esto judicium. Certè vis argumentorum videtur major, quàm claritas responsionum; & tamen, quod mirum videri possit, utraque pars opposita suos habet propugnatores, qui ita sibi satisfaciunt, ut acquiescant. Tantundem ego non possum iis promittere, pro quibus ista scribo: hæc ergo sufficiant, quia, ut monet Arriaga, quò plus de hoc infinito loquimur, eò magis implicamur.

